

16 Bóg walczy

Cele katechetyczne – wymagania ogólne:

- prezentacja wybranych treści z Księgi Jozuego i zapoznanie z ich właściwą interpretacją;
- zainteresowanie biblijnym przestaniem ukazującym Boga troszczącego się o swój lud i aktualizacja tej prawdy.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe. Uczeń:

- potrafi przybliżyć postać Jozuego jako przywódcy militarnego, politycznego i duchowego, zawierającego Bogu los swój i swego narodu;
- na podstawie zdobytej wiedzy omawia opiekę Boga nad narodem wybranym, właściwie interpretując opisy toczonych walk i ingerencji Bożych;
- zna biblijne rozumienie cudu jako interwencji Boga podjętej dla człowieka i odróżnia je od wydarzeń nazywanych cudami w potocznym rozumieniu;
- analizuje własne postępowanie, starając się dostrzegać w nim znaki Bożej opieki, pełnej miłości i szacunku dla ludzkich wyborów.

Pojęcia, postaci:

Jozue, zdobycie Kanaanu, Jerycho, klątwa, cud biblijny, bitwa pod Gibeonem, przymierze Jozuego.

Wartości:

świętość Biblii – mimo opisów wojen, umiejętność dostrzegania znaków działania Boga, zaufanie wobec Boga, ostatecznego zwycięzcy, wierność Przymierzu, wolność człowieka warunkiem zdolności miłowania Boga.

1

propozycja realizacji

1. Sprawdzenie wiadomości z poprzedniej lekcji: Ile lat naród wybrany szedł przez pustynię? Co ważnego wydarzyło się podczas wędrówki? Co znaczy słowo *Dekalog*? Wymień przykazania. Czy Mojżesz wszedł do Ziemi Obiecanej? Kto wprowadził Izraelitów do Kanaanu?
3. Nauczyciel, wprowadzając w temat, zwraca uwagę na cuda jakie towarzyszyły Izraelitom podczas ich wyzwolenia, wędrówki przez pustynię (plagi egipskie,

przejście przez Morze Czerwone, woda ze skały, przepiórki, manna z nieba), podkreśla, że te cudowne zjawiska mają podłoże naturalne, lecz cudowne jest to, że dokonały się właśnie w tym konkretnym momencie, i są znakiem opieki Bożej nad narodem wybranym. Podobnie rzecz ma się ze zdobyciem ziemi Kanaanu, która była dana Izraelitom jako ziemia obiecana przez Boga. Bóg wybrał Jozuego, aby wprowadził lud do Ziemi Obiecanej. Było to również związane z prowadzeniem bitew.

4. Notatka w zeszytcie:

Jozue żyje w XIII w. pn. Ch., po śmierci Mojżesza przewodzi Izraelitom. Dokonał podboju Kanaanu i przydzielił każdemu pokoleniu jego terytorium.

5. Nauczyciel na slajdach wyświetla podział Ziemi Świętej na pokolenia izraelskie. Rozdaje uczniom ksero mapy, aby wkleili ją do zeszytu.

6. Uczniowie czytają z podręcznika tekst *Jozue, syn Nuna*.

7. Nauczyciel podkreśla, jak ważnym momentem w podbojach Kanaanu były dwie bitwy: jedna pod Jerychem, druga pod Gibeonem. W obu możemy dopatrywać się interwencji Boga.

8. Uczniowie czytają z podręcznika tekst *Zdobycie Jerycha* i wspólnie próbują odpowiedzieć na pytania z sekcji *zastanów się*.

9. Notatka do zeszytu:

Zdobyciu Ziemi Świętej również towarzyszyły cudowne zjawiska. W znaczeniu biblijnym cud nie jest uważany za zjawisko nadzwyczajne, tzn. pozanaturalne, lecz jako znak Boga. Można powiedzieć, że cudowne było zdobycie Jerycha, nie ze względu na to, że runęły mury po siedmiodniowym oblężeniu miasta i że to miasto zostało zupełnie złupione, ale ze względu na fakt, że Bóg dał zwycięstwo Izraelitom.

10. Uczniowie czytają z podręcznika tekst *Bitwa pod Gibeonem* i wykonują polecenie z sekcji *zastanów się*.

11. Nauczyciel mówi, że Jozue nie tylko był przywódcą militarnym, ale i duchowym. On też wymagał od ludzi, aby byli wierni Bogu.

12. Zapoznanie uczniów z tekstem *Przymierze Jozuego z materialów do wykorzystania*, odczytuje jedna osoba lub wszyscy uczniowie otrzymują tekst skopiowany na kartkach i czytają indywidualnie.

13. Notatka do zeszytu:

W Księdze Jozuego Bóg przedstawiony jest jako Ten, który opiekuje się swoim narodem, walczy razem z ludem wybranym, okazuje swoją potęgę. Jednocześnie okazuje swoją miłość i cierpliwość oraz czeka, żeby człowiek odpowiedział na nią swoją ludzką miłością.

inna propozycja pracy na lekcji

Można wypisać na tablicy imiona poszczególnych patriarchów historycznych (od Abrahama). Uczniowie sami określiliby wówczas, jakie zadania wypełniał patriarcha, i w jaki sposób stał się narzędziem działania Boga. W tym kontekście łatwiej będzie wprowadzić pojęcie cudu – znaku opieki Boga. Bardzo wyraźnie trzeba oddzielić cud od cudowności, czyli sztuczek magicznych. W dalszej części lekcji uczniowie powinni zastanowić się nad tym, jakie cuda, czyli znaki opieki Boga, miały miejsce w ich życiu. Konkluzją dyskusji w klasie może być stwierdzenie, że cuda te są często bardzo naturalne, ale przez nie objawia się też działanie Boga, Stwórcy natury. Kontynuacją tej dyskusji będzie ćwiczenie 2. – *praca domowa*. Warto też skorzystać z zawartych w podręczniku pytań prowadzących do samodzielnej lektury opisu bitwy pod Gibeonem. Wskazują one na konieczność rozróżniania gatunków literackich i wyraźnie zaznaczają, jak gatunki literackie wpływają na kryterium prawdziwości tekstu.

Modlitwa: śpiew *Wielbić imię Pana dziś chcę*.

praca domowa

Polecenie 1. lub 2. z podręcznika.

Korelacja z innymi przedmiotami:

- ✓ język polski – kryteria prawdziwości a gatunki literackie;
- ✓ historia – archeologiczne ślady podboju Kanaanu;
- ✓ wychowanie do życia w rodzinie – wybór Boga (w tekście przymierza Jozuego) wyborem całej rodziny;
- ✓ wiedza o społeczeństwie – wierność zasadom prawa Bożego w życiu ludzi wierzących zaangażowanych społecznie;
- ✓ geografia – miasta Palestyny.

materiały do wykorzystania

Przymierze Jozuego

Nie sposób nie wspomnieć, że Jozue był nie tylko przywódcą militarnym i politycznym, ale również przewodnikiem duchowym swego narodu. To on jasno postawił przed narodem, który otrzymał od Boga ziemię, sprawę wierności Przymierzemu:

Dałem wam ziemię, której przedtem nie uprawialiście, miasta, których nie budowaliście, ale zamieszkaliście w nich, oraz winnice i gaje oliwne, których nie uprawialiście, ale żywicie się ich owocami. Bójcie się tedy Jahwe i służcie Mu w szczerości i prawdzie. Pozbądźcie się bogów, którym służyli wasi ojcowie, gdy żyli po drugiej stronie Rzeki i w Egipcie. Służcie Jahwe. Jeżeli zaś nie chcecie służyć Jahwe, to zdecydujcie się już dziś, komu chcecie służyć: czy bogom, którym służyli wasi ojcowie, czy też bogom Amorytów, w których kraju wy teraz mieszkacie? Ja i mój cały dom – my będziemy służyć Jahwe.

A lud odpowiedział: Niech będzie od nas jak najdalej myśl, żebyśmy mieli opuścić Jahwe i służyć obcym bogom. To przecież Jahwe, nasz Bóg, wyprowadził nas i naszych ojców z ziemi egipskiej, z domu niewoli; to na naszych oczach dokonywał On tych wielkich cudów i strzegł nas przez cały czas owej długiej drogi, którą przebyliśmy, i bronił nas przed narodami, przez których ziemię wypadło nam przechodzić. Jahwe usuwał z naszej drogi wszystkie narody, a także usunął Amorytów, którzy zamieszkiwali ten kraj. My też będziemy służyć Jahwe, bo On jest naszym Bogiem.

Joz 24, 13–18

Bóg znowu przedstawiony jest jako Ten, który zbawia i Ten, który szanuje wolność swojego ludu. Jozue wspomina o wielkich dobrodziejstwach Boga i w imieniu Boga pyta, czy Izraelici chcą Bogu służyć.

Ta prawda o Bogu zbawiającym i szanującym wolność jest ważna dla naszej wiary. Bóg wiele razy nam pomaga, wspiera nas w naszych słabościach. I dalej pozwala nam, byśmy grzeszyli, bo szanuje naszą wolność. Możemy Go odrzucić, niebaczni na jego dobrodziejstwa. Ale czy warto?